În Moldova nu există o autoritate care să verifice conformitatea indicațiilor geografice

Dezvoltarea produselor tradiționale înregistrate ca Indicații Geografice (IG), Denumiri de Origine (DO) sau Specialităţi Tradiţionale Garantate (STG) reprezintă o prioritate a agriculturii Uniunii Europene (UE), iar reputația acestor produse contribuie la creșterea producției și a exportului. Iar Republica Moldova a dezvoltat cu succes sistemul IG pentru vinuri, nu însă și unul viabil pentru produsele agricole și alimentare. Situația e blocată din cauza faptului că în prezent, în Republica Moldova nu există o entitate acreditată care să poată verifica conformitatea produselor agroalimentare non-vinicole ca IG, DO sau STG. Aceasta este concluzia Raportului de analiză a lacunelor sistemului de management și promovare a indicațiilor geografice în Moldova. Raportul, semnat de experții proiectului UE „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală”, a fost prezentat la 7 decembrie în cadrul unui seminar internațional.

În deschiderea seminarului, directorul general al AGEPI, Lilia Bolocan a declarat: *„Agenția a depus și va depune în continuare eforturi susținute pentru crearea în Republica Moldova a unui sistem puternic de protecție și promovare a indicațiilor geografice. Totodată, acesta este un sistem complex ce necesită implicarea mai multor actori – începând cu producătorii, autoritățile competente, organismele de certificare și de control și terminând cu consumatorii, care la fel trebuie să cunoască avantajele produselor cu indicații geografice”.*

La rândul său, expertul cheie al proiectului, Yuriy Kapitsa, consideră: *„Dezvoltarea produselor tradițional cu GI și DOP în Uniunea Europeană reprezintă o trăsătură remarcabilă a politicii agricole a UE de o importanță economică și culturală*".

Raportul de analiză a lacunelor sistemului de management și promovare a indicațiilor geografice în Moldova prezentat în cadrul evenimentului evaluează nivelul de armonizare a legislației naționale privind indicațiile geografice Moldova cu legislația europeană. Documentul a fost elaborat în baza analizei actelor juridice și a discuțiilor cu producătorii și reprezentanții instituțiilor publice.

Potrivit cerințelor UE și ale Moldovei, conformitatea fiecare produs ca IG, DO și STG, după înregistrare și înainte de introducerea pe piață, ar trebui supus verificării. Deocamdată, această cerință este respectată doar în sectorul vitivinicol, prin desemnarea unei autorități responsabile de verificarea conformității. *„Verificarea conformității poate fi asigurată fie de organismele de certificare care au acreditarea de la Centrul Național de Acreditare, fie de inspecția de stat, autorizată printr-un act juridic sau poate fi aplicat un sistem mixt, în care atât organismele private de certificare, cât și inspecția de stat să asigure verificarea conformității. Producătorul doar decide ce entitate va realiza acest lucru”*, se arată în raport.

Raportul mai arată că dispozițiile legislative naționale în domeniul IG sunt orizontale și se aplică doar produselor agricole și alimentare care pot fi înregistrate ca indicații geografice. Normele referitoare la procedura de aprobare a specificațiilor tehnice se aplică doar produselor agricole și alimentare. Nu există nicio procedură detaliată aplicabilă altor produse.

„Experiența din Italia, Franța sau Spania, pentru care promovarea produselor tradiționale a devenit o prioritate pentru politicile naționale, arată că existența indicațiilor geografice poate aduce beneficii economice pentru producători, protejând în același timp patrimoniul cultural și culinar al țării. Prin urmare, dezvoltarea sistemului de indicații geografice din Moldova va fi posibilă doar dacă se vor implementa toate elementele, precum înregistrarea, certificarea, controlul ex officio și promovarea lor”, este de părere expertul internațional din cadrul proiectului, Dariusz Goszczyński.

Iar expertul non-cheie Anatolie Fala pune la rândul său accentul pe promovarea IG *„15, 20% din populație caută produse locale și observăm vizibil cum tradiția de consum se schimbă la noi în țară. Respectiv, produsele trebuie să fie cunoscute de către consumatori. Avem, de exemplu cartofi de Corjeuți sau făină din Ceadâr-Lunga, dar oamenii nu știu însă care e proveniența reală a acestor*

produse”.

„Indicațiile geografice ajută producătorii să obțină profit din produsele lor, să aducă valoare adăugată regiunii de origine și să păstreze tradițiile culturale. Acestea sunt doar câteva motive pentru care IG-urile sunt un instrument de marketing important care ar putea fi folosit de politica națională a Moldovei pentru dezvoltarea economică a acesteia”, consideră expertul internațional din Belgia, Irina Kireeva. Potrivit ei, cu doar 10% din indicațiile geografice protejate ale lumii care provin din țările în curs de dezvoltare, există un mare potențial de a utiliza acest instrument pentru dezvoltarea Moldovei, reducând sărăcia prin comerț.

Pentru a dezvolta sistemul indicațiilor geografice în Moldova, în cadrul seminarului au fost formulate o serie de recomandări cu privire la armonizarea legislației cu regulamentele europene și funcționarea sistemului.

„În domeniul nostru avem controale obligatorii și stricte care garantează calitatea vinurilor. Avem probleme însă cu produsele alimentare și acolo toate barierele încep de la legislație. Trebuie să existe, după părerea mea, niște regulamente, care să descrie toată procedura și apoi să fie respectate. Trebuie să existe un control strict ca să oferim credibilitate producătorilor și în același timp să verificăm perisabilitatea anumitor produse”, spune Elizaveta Breahnă de la Oficiul național al viei și vinului.

Potrivit raportului de analiză a lacunelor sistemului de management și promovare a indicațiilor geografice în Moldova *„Sistemul de indicații geografice din Moldova se află în stadiul inițial de dezvoltare, iar promovarea lui la nivelul producătorilor și consumatorilor necesită activități de informare, rambursarea costurilor pentru înregistrare, instruire și elaborarea unui program național în domeniul indicațiilor geografice”.* De asemenea, autorii recomandă eliminarea cerinței de conformitate din partea autorităților competente locale că solicitații produc produse în corespunde cu specificațiile lor.

.....

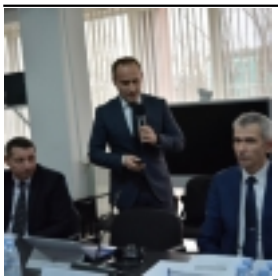
Actualmente, în Moldova sunt înregistrate următoarele Indicații Geografice Protejate și Denumiri de Origine Protejate: IGP Divin, IGP Ștefan Vodă, Valul lui Traian și Codru pentru vinuri, IGP Zăbriceni pentru plantele și fructele uscate și amestecurile din ele, IGP Dulceață din petale de trandafiri Călărași, IGP Rachiu de caise de Nimoreni, DOP Ciumai pentru vin de desert dulce roșu și natural sec roșu, DOP Românești pentru vin roșu și DOP Brânză de Popeasca.

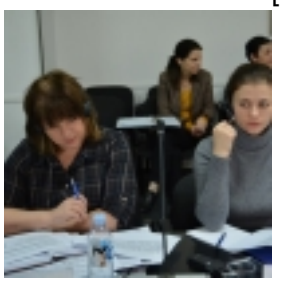
Proiectul de asistență tehnică „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală” în Republica Moldova este finanţat de Uniunea Europeană, fiind implementat de către un Consorţiu format din companiile Archidata Srl (Italia), European Profiles S.A. (Grecia) și Business and Strategies in Europe S.A. (Belgia). Proiectul are o durată de doi ani și urmează a fi finalizat în noiembrie 2018.

Pentru mai multe informații, contactați Ana – Maria Veverița, Expert pe media și comunicare, veverita@ipr-moldova.net [1]**.**

Prezentările din cadrul seminarului pot fi accesate la secțiunea „Seminare".

[2]

[3]

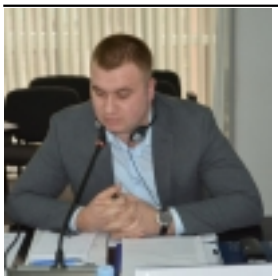

[4]

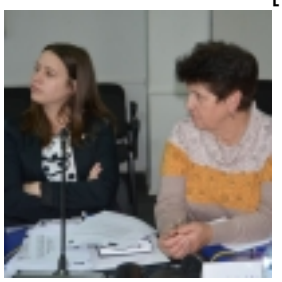

[5]

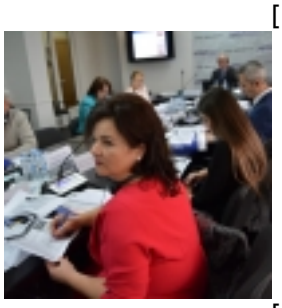

[6]

[7]

[8]

[9]

[10]

[11]

[12]

[13]

Источник: https://www.agepi.md/ru/node/11077